

Archivaria, The Journal of the Association of Canadian Archivists, **73, 74(2012)**

Proljetno izdanje *Archivaria* broj 73 iz 2012. donosi nam pet članaka, pet prikaza knjiga i jedan prikaz izložbe.

Prvi članak *On the Uses of Authenticity* (O korištenjima autentičnosti) napisala je Bonnie Mak, docentica na Sveučilištu Illinois. Unatoč brojnim prilagodbama na području digitalizacije arhivskoga gradiva, pitanje autentičnosti dokumenata i dalje izaziva kontroverzije. Autorica Mak u svom radu sugerira kako argumenti o autentičnosti mogu dovesti do društvenih promjena i predlaže novi način razumijevanja u suvremenim debatama o korištenju digitaliziranog (kodiranog) materijala.

Umjetnička instalacija *Road trip* (Putovanje) kanadskih umjetnika Janet Cardiff i Georgea Buresa Millera, nastala 2004. nadahnula je Alexandrinu Buchanan, predavačicu i suvoditeljicu Centra za arhivističke studije Sveučilišta u Liverpoolu, za članak pod naslovom *Cardiff and Miller's Road Trip (2004): Between Archive and Fiction* (Putovanje Cardiff i Millera 2004: između arhiva i fikcije). *Putovanje* se tumači kao arhiv u kojem se stvaraju odnosi između različitih dokumentiranih oblika što se izvode.

Treći članak *The Conceptual Fonds and the Physical Collection* (Koncept fonda i fizička zbirka), iz pera Geoffrey Yea, nastavnika na Odsjeku za informacijske studije Sveučilišta u Londonu. Distinkcija između „umjetnog“ i „organskog“ za autora je neprihvatljiva. On smatra kako se ključna razlika između zbirke i fonda nalazi u poimanju kako su zbirke fizičke odnosno materijalne, dok su fondovi zapravo konceptualni oblici čiji fizički dijelovi ne moraju biti „zajedno“. U članku se navode mogući načini prema kojima arhivisti mogu dokumentirati fondove i zbirke te prikazati njihove trenutne i prošle odnose.

Finding Balance Between Archival Principles and Real-Life Practices in an Institutional Repository (Uspostavljanje ravnoteže između arhivskih načela i stvarne prakse u institucionalnom spremištu), rezultat je zajedničkog rada američkih arhivistkinja Erin O'Meare i Meg Tuomale. Autorice su sudjelovale na razvoju *Carlina Digital Repository* na Sveučilištu Sjeverna Karolina. U članku navode primjere primjene arhivističkih načela i teorije te improvizacije u praksi prilikom izgradnje navedenog spremišta.

Naslov posljednjeg članka na francuskom jeziku jest *Mémoire, archives et art contemporain* (Memorija, arhivi i suvremena umjetnost), rad je Yvon Lemay, docentice na Sveučilištu u Montrealu, te njezine studentice na posljediplomskom studiju bibliotekarstva i informacijskih znanosti na istoimenom sveučilištu, Anne Klein. Manje je poznata činjenica kako arhivski dokumenti još od sredine 1980-ih služe kao radni materijal suvremenim umjetnicima. U javnosti se za arhiv kao sinonim često koristi riječ pamćenje i/ili memorija. Stoga se u članku preispituje povezanost između uloge arhiva u današnjem društvu i društvenog pamćenja kojeg taj isti arhiv proizvodi i pohranjuje.

Posljednju seriju radova čine prikazi knjiga i to: Hill, J. (ur.) *The Future of Archives and Recordkeeping: A Reader*. London, England: Facet Publishing, 2011. (Terry Cook); Miller, S. J. *Metadata for Digital Collections: A How-To-Do-It Manual*. New York: Neal-Schuman, 2011. (Jennifer Whitlock); Harvey, R. *Digital Curation: A How-To-Do-It Manual*. New York: Neal-Schuman, 2010. (Mark A. Matienzo); Cook, T. (ur.)

Controlling the Past: Documenting Society and Institutions: Essays in Honor of Helen Willa Samuels. Chicago: Society of American Archivists, 2011. (Bernadine Dodge); Frick, C. *Saving Cinema: The Politics of Preservation*. Oxford: Oxford University Press, 2011. (Braden Cannon). Časopis završava prikazom izložbe u Centru Dylan Thomas u Swanseau, o britanskom pjesniku Thomasu Dylanu (1914-1953), pod nazivom *Man and Myth* iz pera Emily Lonie.

Jesenski broj 74 *Archivarie* iz 2012. godine započinje riječima zahvale glavnog urednika časopisa Jeana Drydena bivšoj suradnici časopisa Lyne St-Hilaire-Tardif, te riječima uvodnika gosta-urednika Terryja Eastwooda.

Prvi članak *RAD Past, Present, and Future* (RAD-ova prošlost, sadašnjosti i budućnost) napisao je Richard Dancy, član Kanadskog povjerenstva za opis arhivskoga gradiva (*Canadian Committee on Archival Description*). RAD (*Rules for Archival Description*, u prijevodu Pravila za opis arhivskoga gradiva) standardiziran je u Kanadi više od dvadeset godina. U prvom dijelu članka opisan je razvoj RAD-a, a u drugom se navode brojni problemi i pokušaji njihova rješavanja. Članak završava razmišljanjem autora o RAD-ovoj reviziji koja bi ga jednostavnije povezala s međunarodnim standardima.

I u ovom broju *Archivarie* iz 2012. godine zastupljen je rad Geoffreya Yea, nastavnika na Odsjeku za informacijske studije Sveučilišta u Londonu, pod naslovom *Bringing Things Together: Aggregate Records in a Digital Age* (Dovođenje stvari zajedno: Skupni podaci u digitalnom dobu). Mnogim tradicionalnim arhivistima digitalna je revolucija uvela kaos u njihov svijet pisanog zapisa, jer je korisnicima omogućila stvaranje vlastitih skupnih podataka. Geoffrey Yeo u digitalizaciji vidi prednost i smatra kako će ona, u povoljnom tehnološkom trenutku, omogućiti prikazivanje arhivskih zapisa na mnoge korisne načine.

Treći članak pod naslovom *Bad and Dangerous Work: Lessons from Nineteenth- and Early-Twentieth-Century Oxford Archives* (Pogrešan i opasan posao: lekcije oksfordskih arhiva iz 19. i početka 20. stoljeća), rad dvojice oksfordskih arhivista Robin Darwall-Smith i Michaela Riordana. U eseju su prikazani primjeri sređivanja arhivskoga gradiva - fakultetskih povelja u Oxfordu, bez poštivanja temeljnih arhivskih načela provenijencije i prvobitnog reda. Dokumenti su zapravo čupani iz svojih fondova, a zatim slagani kronološki i prema tematici. Oslanjajući se na navedeno iskustvo, autori upozoravaju na potencijalno suvremenije primjere zapostavljanja povijesnog konteksta dokumenta naspram njegovog sadržaja.

Andrew Janes, arhivist londonskog Nacionalnog arhiva, autor je rada *Of Maps and Meta-Records: Eighty-Five Years of Map Cataloguing at The National Archives of the United Kingdom* (Od karata do meta podataka: osamdeset pet godina katalogizacije karata u Nacionalnom arhivu Ujedinjenog Kraljevstva). Janes u članku prati razvoj katalogizacije karata od 1921. do 2011. godine, s posebnim naglaskom na razvoj elektroničkih obavijesnih pomagala.

Opsegom najveći članak *Original Order in Digital Archives* (Izvorni poredak u digitalnom arhivu) napisala je Jane Zhang, docentica na Američkom katoličkom sveučilištu u Washingtonu. Članak je nastao na temelju dvogodišnjeg istraživanja načela izvornog poretka elektroničkih dokumenata kada se oni prenose u digitalni arhiv. Rezultati istraživanja pokazuju različite strukture i odnose elektroničkih zapisa koji su identificirani i/ili pohranjeni u digitalnim arhivima.

Iskustvo rada sa „živim“ imateljem privatnoga arhivskoga gradiva inspirirao je kanadsku arhivisticu Carolyn Harris za članak pod naslovom *Paper Memories, Presented Selves: Original Order and the Arrangement of the Donald G. Simpson Fonds at York University* (Predstavljanje zapisanih sjećanja. Načelo prvotnog reda i sređivanje fonda Donalda G. Simpsona na Sveučilištu York). Najveći problem pri sređivanju i opisu osobnog arhivskog fonda Donalda G. Simpsona, autorici je zadavala mogućnost primjene arhivističkih načela na već djelomično konstruiranoj arhivskoj cjelini od strane samog imatelja/stvaratelja.

Rubrika Recenzije knjiga donosi nam sljedeće prikaze: Hackman, Larry J. (gl. ur.) *Many Happy Returns: Advocacy and the Development of Archives*. Chicago: Society of American Archivists, 2011. (Julia Hendry); X. Blouin Jr., Francis i William G. Rosenberg. *Processing the Past: Contesting Authority in History and the Archives*. New York: Oxford University Press, 2011. (Rodney G.S. Carter); Rosenzweig, Roy. *Clio Wired: The Future of the Past in the Digital Age*. New York: Columbia University Press, 2011. (Elizabeth Shaffer); Theimer, Kate (ur.) *A Different Kind of Web: New Connections Between Archives and Our Users*. Chicago: Society of American Archivists, 2011. (Kathryn Harvey); Fossati, Giovanna. *From Grain to Pixel: The Archival Life of Film in Transition*. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2009. (Yvette Hackett); Zamon, Christina. *The Lone Arranger: Succeeding in a Small Repository*. Chicago: Society of American Archivists, 2012. (Sarah Wilkinson).

Nakon recenzija slijede nekrolozi preminulima: Robertu Garonu (1942-2012), Kate O'Rourke (1968-2012), te Tonyu Reesu (1948-2012). Na kraju su navedeni dobitnici nagrade za suradnike časopisa za 2012. godinu.

Radoslav Zaradić

Archives, 36, 123-124(2011)

Ekonomska kriza, čiji su svakodnevni učinci još uvijek sveprisutni, nije zaobišla ni ovaj etablirani britanski arhivistički časopis. Prema riječima iz uvodnika Anthonyja Smitha, predsjednika Vijeća britanske udruge arhivskoga gradiva, početkom 2011. bilo je očito da se Udruga našla u financijskim poteškoćama, što je pak dovelo do nužnosti trenutačnog smanjenja troškova i iznalaženja načina povećanja prihoda. U tu je svrhu odlučeno napraviti iznimku u dotad uobičajenoj praksi izlaženja časopisa; umjesto dva zasebna broja te je godine izdan nešto obimniji dvobroj. Smith također napominje da se radi o jednokratnoj iznimci, smatrajući da će ovaj kao i drugi načini uštede, u kombinaciji s raznim vidovima pomoći članstva (financijskoj, volonterskoj, autorskoj i dr.), omogućiti povratak časopisa u ranije zadane izdavačke okvire.

U skladu s tim, u ovom dvobroju je broj autorskih članaka povećan na sedam, čemu treba pridodati i jedan novi članak u rubrici *Bilješke i dokumenti*. Rubrika *Prikazi knjiga* donosi recenzije čak dvadeset i devet novih naslova, a ni ovaj put nisu zanemarene *Kratke obavijesti* koje se osvrću na pet novih izdanja. Obje rubrike i ovaj put je uredio William Gibson.

Prvi članak napisao je John S. Moore, stariji znanstveni novak na Humanističkoj školi Sveučilišta u Bristolu, naslovivši ga *Novo datiranje Cartae Baronum*. U njemu se autor posvetio uvijek aktualnom pitanju datiranja srednjovjekovnih isprava.